

Úvodem	9
ČÁST PRVNÍ	
Úvěrová soustava z hlediska emise peněz a financování reprodukčního procesu v kapitalistické a socialistické společnosti	11
1 Modely oběhu a emise peněz za kapitalismu	12
1.1 Výchozí pojmy a základní schémata vývoje modelů oběhu a emise peněz	12
1.2 Model oběhu plnohodnotných mincí a dostatečné nabídky zlata	14
1.3 Model oběhu neplnohodnotných mincí a omezené nabídky zlata	15
1.4 Model oběhu papírových peněz (státovek) a rozpočtově úvěrové emise peněz	17
1.5 Model oběhu klasických bankovek a bankovně úvěrové emise peněz	19
1.6 Model oběhu inflačních bankovně úvěrových peněz a modifikované a deformované emise bankovně úvěrových peněz	24
1.7 Informace o měnovém vývoji. Měnový přehled	32
Kontrolní otázky	34
2 Socialistický model bankovně úvěrové emise peněz a jejich oběhu. Vznik, podstata, ekonomické a metodické základy jeho plánovitého řízení	35
2.1 Přechodné využití modelu rozpočtově úvěrové emise peněz a oběhu inflačních státovek v SSSR	35
2.2 Využití základních principů klasického modelu bankovně úvěrové emise peněz a jejich oběhu ke stabilizaci socialistické měny	40
2.3 Některé další aspekty budování socialistického modelu bankovně úvěrové emise peněz a jejich oběhu v SSSR a vliv urychlené industrializace země	43
2.4 Vznik socialistického modelu emise peněz a jejich oběhu v ČSSR	45
2.5 Charakteristika socialistického modelu emise peněz a jejich oběhu	52
2.5.1 Bankovně úvěrový charakter socialistického modelu emise peněz a jejich oběhu	52
2.5.2 Vztah bankovně úvěrového modelu emise peněz a jejich oběhu k reprodukci úhrnného společenského produktu	57
2.5.3 Vztah bankovně úvěrového modelu emise peněz a jejich oběhu k reprodukci pracovní síly a uspokojování potřeb spotřebitelského sektoru	60
2.5.4 Bankovně úvěrový model emise peněz a jejich oběhu a reprodukce socialistických výrobních vztahů	62
2.6 Ekonomické a metodické základy pokladního plánování	62
2.7 Ekonomické a metodické základy devizového plánování	70
2.8 Ekonomické a metodické základy úvěrového plánování	73
2.9 Přejchod od plánovitého řízení měny pomocí tří samostatných dílčích plánů ke komplexnímu měnovému plánování	75
2.10 Ekonomické a metodické základy komplexního měnového plánování v ČSSR	82
Kontrolní otázky	84
3 Poptávka kapitalistických podniků a podnikatelského sektoru po krátkodobých bankovních úvěrech. Plánová potřeba provozních úvěrů socialistických podniků a podnikového sektoru jako celku	85

3.1	Krátkodobé (komerční) úvěry z hlediska kapitalistických podniků. Úroková míra	86
3.2	Komerční bankovní úvěr a cyklický pohyb kapitálu	89
3.3	Realizace poptávky a nabídky krátkodobého (komerčního) bankovního úvěru na peněžním trhu	94
3.4	Objektivní potřeba provozních úvěrů socialistických podniků	96
3.5	Charakter provozního bankovního úvěru z hlediska financování podniko- vých potřeb za socialismu	99
3.6	Úrok z provozních bankovních úvěrů poskytovaných socialistickým podnikům	101
3.7	Druhy provozních úvěrů	102
	Kontrolní otázky	105
4	Efektivnost investic a úloha investičních úvěrů v kapitalistické a so- cialistické společnosti	106
4.1	Vztah úrokové míry a efektivnosti reálné investice z hlediska kapita- listických podniků. Pojem mezní efektivnosti reálné investice	106
4.2	Externí zdroje financování základního kapitálu kapitalistických podniků	114
4.3	Kapitálový trh	116
4.4	Varianta podmínky pro působení investičních bankovních úvěrů v so- cialistické společnosti	118
4.5	Modelování a charakteristika různých modelů investičního bankovního úvěru	121
4.5.1	Příčiny a míra potlačení investičních úvěrů v ČSSR po úvěrové reformě	121
4.5.2	Investiční bankovní úvěr jako anticipace dotací ze státního rozpočtu. Navazující modely investičního úvěru	123
4.5.3	Investiční bankovní úvěr jako anticipace výnosu plánované investice	124
4.6	Základní charakteristika investičních bankovních úvěrů v ČSSR	125
	Kontrolní otázky	126
5	Spotřební úvěry	127
5.1	Relativní důchodová nedostupnost spotřebního zboží a úloha spotřební- ho úvěru	127
5.2	Spotřební úvěry v kapitalistické společnosti	129
5.3	K teorii spotřebních úvěrů za socialismu a vývoji těchto úvěrů v ČSSR	131
5.4	Některé problémy spotřebních úvěrů za socialismu	133
	Kontrolní otázky	134
	Úvěr v mezinárodních ekonomických vztazích	135
6.1	Východí obecné poznatky o úloze úvěru v mezinárodních ekonomických vztazích	135
6.2	Model přeměny národní měny na mezinárodní formu peněz v souvislosti s úlohou amerického dolaru po druhé světové válce	137
6.3	Pokus o vytvoření umělé nadnárodní měnové jednotky ve formě SDR	141
6.4	Problém výběru vhodného modelu mezinárodní formy peněz zemí RVHP. Převoditelný rubl	143
6.5	Úvěr a mezinárodní kapitálový trh	151
6.6	Mezinárodní úvěrová soustava zemí RVHP	154
	Kontrolní otázky	156
	ČÁST DRUHÁ	
	Měnové teorie	157
7	Proces demonetizace zlata a pojem měny	158
7.1	Vymezení základních pojmů, souvislostí a některých metodologických přístupů	158
7.2	Formy a vývojové etapy demonetizace zlata v kapitalistické společnosti	160
7.3	Některé názory na využívání zlata ve funkci míry hodnoty a měřítka cen za socialismu	166
7.4	K demonetizaci zlata ve funkci míry hodnot a měřítka cen za socialismu	168
	Kontrolní otázky	170

8	Teorie množství peněz v oběhu a peněžních zůstatků (<i>M</i>)	171
8.1	Základy marxistického pojetí množství peněz v oběhu (<i>M</i>) v kapitalistické společnosti	171
8.2	Primitivní formy kvantitativní teorie peněz	174
8.3	Varianty interpretace kvantitativní teorie peněz	176
8.4	Důchodové pojetí peněžních zůstatků v subjektivistické verzi	178
8.5	Některé problémy rozvinutí marxistické teorie množství peněz v oběhu a peněžních zůstatků (<i>M</i>)	180
8.6	Teorie množství peněz v oběhu a peněžních rezerv (zůstatků) za socialismu	182
8.7	Celkové shrnutí poznatků z teorie množství peněz v oběhu a peněžních zůstatků (<i>M</i>)	190
	Kontrolní otázky	191
9	Úrokový kapitál a úvěrový fond. Depozita a bankovní úvěr	192
9.1	Úvahy o vztahu bankovních depozit a bankovního úvěru	192
9.2	Úrokový kapitál. Vztah depozit a úvěru	194
9.3	Úvěrový fond. Vztah volných zdrojů a bankovního úvěru	199
	Kontrolní otázky	203
10	Teorie úroku	204
10.1	Marxovo pojetí úroku	204
10.2	Úrok jako odměna za spoření („klasická teorie“)	207
10.3	Monetární pojetí úroku	208
10.4	Kritické hodnocení klasické a monetární teorie úroku	209
10.5	Úroková míra v současném kapitalismu	210
10.6	Teorie úroku za socialismu	211
	Kontrolní otázky	214
11	Teorie devizových kursů	215
11.1	Stručná charakteristika teorie parit kupní síly jako základu pro stanovení devizových kursů	215
11.2	K teorii určení devizových kursů podle platební bilance	217
11.3	Marxistické pojetí devizových kursů v podmínkách kapitalismu volné soutěže	218
11.4	Soustava měnových parit a volně pohyblivých devizových kursů	219
11.4.1	Měnové parity definované ve zlatě (1945 až 1971)	219
11.4.2	Měnový chaos v oblasti devizových kursů	221
11.4.3	Metoda standardního košíku měn	223
11.5	Výchozí model devizových kursů v ČSSR	225
11.6	Diskrétní úpravy devizových kursů	227
11.6.1	Model diskrétní úpravy devizových kursů realizovaný jednotlivými zeměmi RVHP	227
11.6.2	Projekt modelu kolektivní diskrétní úpravy devizových kursů zemí RVHP	228
11.7	Současný stav a hlavní kritéria jeho hodnocení	229
	Kontrolní otázky	232
12	Úvod do studia peněžní rovnováhy a inflace	233
12.1	Charakteristika inflace v kapitalistické společnosti podle zákona peněžního oběhu	233
12.2	Některé diskusní problémy zákona peněžního oběhu jako kritéria peněžní rovnováhy	236
12.3	Poptávková (důchodová) inflace v Keynesově pojetí	238
12.4	K ostatním teoriím inflace v kapitalistické společnosti	240
12.5	Rozlišování inflace podle její intenzity	242
12.6	Přerozdělovací (redistribuční) efekt inflace za kapitalismu	242
12.7	Zákon peněžního oběhu jako kritérium peněžní a měnové rovnováhy za socialismu	243

12.8	Příčiny narušení peněžní rovnováhy za socialismu	245
12.9	Formy projevu peněžní nerovnováhy a možnosti obnovy peněžní rovnováhy za socialismu	246
	Kontrolní otázky	248
ČÁST TŘETÍ		
	Měnová politika	249
13	Obecná charakteristika měnové politiky	250
13.1	Všeobecné vymezení měnové politiky	250
13.2	Měnová politika a substanění peníze	252
13.3	Cíle měnové politiky	253
13.4	Nástroje měnové politiky	256
13.5	Některé problémy třídění měnové politiky	257
	Kontrolní otázky	258
14	Národní měnová politika v kapitalistických zemích	259
14.1	Celkové cíle národní měnové politiky za kapitalismu	259
14.2	Nástroje národní měnové politiky používané cedulovou bankou	262
14.3	Účinnost národní měnové politiky	264
	Kontrolní otázky	266
15	Národní měnová politika za socialismu	267
15.1	Výchozí obecná definice národní měnové politiky za socialismu se zaměřením na ČSSR	267
15.2	Měnová politika jako součást hospodářské politiky socialistického státu	268
15.3	K problému optimálního fungování bankovního úvěru z hlediska struktury financování fondu reprodukce ve státním podnikovém sektoru	270
15.4	Měnová kritéria z národohospodářského hlediska	275
15.5	Úvěrový mechanismus a jeho zdokonalování v ČSSR	278
15.5.1	Od zásad (principů) bankovního úvěru k zásadám úvěrové politiky	280
15.5.2	Úvěrová diferenciacie hospodářských organizací a celkové zpřísnění úvěrové politiky	282
15.6	Devizová politika a devizový mechanismus	286
15.6.1	Zaměření kursové politiky	287
15.6.2	Vazba tvorby a užití devizových zdrojů (devizová regulace)	287
15.6.3	K problematice vládních úvěrů	289
15.7	Společenská kontrola banky	292
15.8	Zásady měnové politiky z hlediska bankovní soustavy	293
	Kontrolní otázky	294
	Literatura	295
	Rejstřík	297